

WOJEWÓDZKI KONKURS JĘZYKA POLSKIEGO
MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA

Nie przyznaje się połówek punktów.

W zadaniach, za które przewidziano maksymalnie jeden punkt, wymagana jest odpowiedź w pełni poprawna.

Punkty przyznaje się za każdą poprawną merytorycznie odpowiedź, nawet jeśli nie została uwzględniona w schemacie oceny.

Za podanie kilku odpowiedzi (poprawnej i błędnych) do jednego polecenia przyznaje się 0 punktów za każdą z nich.

Nr zadania	Poprawna odpowiedź			Liczba punktów
1.	W Tekście 1. została zastosowana narracja <u>pierwszoosobowa</u> , świadczy o tym użycie <u>czasownika w 1 os./zaimka</u> . Dominującą formą wypowiedzi jest <u>dialog</u> .			1 p. za poprawne uzupełnienie wszystkich (3) luk.
2.	Np. 1. Deformacja rzeczywistości (absurdalne zachowanie koguta, który chce udawać lwa). 2. Wyolbrzymienie (wygórowane ambicje głównego bohatera).			Po 1 p. za podanie cechy groteski wraz z przykładem z tekstu. Razem: 2 p.
3.	Np. Sławomir Mrozek w opowiadaniu krytykuje brak autentyczności, chęć naśladowania, za wszelką cenę, innych; podkreśla problem wygórowanych ambicji oraz kompleksów. Główny bohater tekstu – Kogut, aby otrzymać posadę w cyrku, udaje kogoś, kim nie jest; chce pełnić rolę, do której nie został powołany.			1 p. za nazwanie zjawiska i zilustrowanie go przykładem z tekstu.
4.	Informacja	Prawda	Fałsz	2 p. za poprawne zaznaczenie wszystkich (6) odpowiedzi 1 p. za poprawne zaznaczenie pięciu odpowiedzi.
	Córką Juranda ze Spychowa była Jagienka.		x	
	Zbyszko i Maćko z Bogdańca to bohaterowie fikcyjni.	x		
	Akcja utworu rozgrywa się w XVI wieku.		x	
	W książce jest opisanych wiele obyczajów rycerskich.	x		
	Najważniejsze miejsca akcji to: Tyniec, Kraków, Malbork.	x		
	Otrzymanie listu żelaznego nie gwarantowało bezpieczeństwa na terytorium wroga.		x	

STOPIEŃ WOJEWÓDZKI

5.	<p>Nazwa gatunku: powieść historyczna</p> <p>Argument 1.: W powieści pojawiają się autentyczne miejsca (Malbork, Kraków), historyczne postacie (król Władysław Jagiełło) .</p> <p>Argument 2.: Autor – Henryk Sienkiewicz, żył w innym okresie niż rozgrywa się akcja utworu (XIX/XX w., akcja toczy się w XIV/XVw.); swoją wiedzę czerpał ze źródeł historycznych.</p>	<p>1 p. za poprawne nazwanie gatunku. Po 1 p. za podanie właściwego argumentu wraz z przykładem potwierdzającym gatunek utworu. Razem: 3 p.</p>								
6.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="302 511 1446 553">Fragment utworu</th> <th data-bbox="1446 511 1654 553">Postać</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="302 553 1446 670">„Poruszyła jeszcze ustami, ale nie mogła już nawet szeptać. Zbyszko odgadł tylko, że wymawia jego imię i że go woła. Wnet potem wychudzone jej dłonie jęły drgać i trzepotać się po kilimku, którym była okryta.”</td> <td data-bbox="1446 553 1654 670">Danusia Jurandówna</td> </tr> <tr> <td data-bbox="302 670 1446 829">„I chociaż miał w piersi serce hartowne, wzruszył się tak, że aż ścisnęło go serce w gardle, więc ucałował jeszcze Zbyszka, a potem we oba policzki Jagienkę i wykrztusiwszy na wpeł przez łzy: „Miód, nie dziewczyna!” – poszedł do stajen, aby kazać konie kulbaczyć.”</td> <td data-bbox="1446 670 1654 829">Maćko z Bogdańca</td> </tr> <tr> <td data-bbox="302 829 1446 946">„I wstawszy z klęczek szedł zgięty we dwoje ku Danveldowi, jakby chciał mu objąć kolana, i oczy błyszczały mu prawie szaleństwem, a głos łamał mu się na przemian bólem, trwogą, rozpaczą i groźbą”.</td> <td data-bbox="1446 829 1654 946">Jurand ze Spychowa</td> </tr> </tbody> </table>	Fragment utworu	Postać	„Poruszyła jeszcze ustami, ale nie mogła już nawet szeptać. Zbyszko odgadł tylko, że wymawia jego imię i że go woła. Wnet potem wychudzone jej dłonie jęły drgać i trzepotać się po kilimku, którym była okryta.”	Danusia Jurandówna	„I chociaż miał w piersi serce hartowne, wzruszył się tak, że aż ścisnęło go serce w gardle, więc ucałował jeszcze Zbyszka, a potem we oba policzki Jagienkę i wykrztusiwszy na wpeł przez łzy: „Miód, nie dziewczyna!” – poszedł do stajen, aby kazać konie kulbaczyć.”	Maćko z Bogdańca	„I wstawszy z klęczek szedł zgięty we dwoje ku Danveldowi, jakby chciał mu objąć kolana, i oczy błyszczały mu prawie szaleństwem, a głos łamał mu się na przemian bólem, trwogą, rozpaczą i groźbą”.	Jurand ze Spychowa	<p>1 p. za poprawne podanie trzech postaci.</p>
Fragment utworu	Postać									
„Poruszyła jeszcze ustami, ale nie mogła już nawet szeptać. Zbyszko odgadł tylko, że wymawia jego imię i że go woła. Wnet potem wychudzone jej dłonie jęły drgać i trzepotać się po kilimku, którym była okryta.”	Danusia Jurandówna									
„I chociaż miał w piersi serce hartowne, wzruszył się tak, że aż ścisnęło go serce w gardle, więc ucałował jeszcze Zbyszka, a potem we oba policzki Jagienkę i wykrztusiwszy na wpeł przez łzy: „Miód, nie dziewczyna!” – poszedł do stajen, aby kazać konie kulbaczyć.”	Maćko z Bogdańca									
„I wstawszy z klęczek szedł zgięty we dwoje ku Danveldowi, jakby chciał mu objąć kolana, i oczy błyszczały mu prawie szaleństwem, a głos łamał mu się na przemian bólem, trwogą, rozpaczą i groźbą”.	Jurand ze Spychowa									
7.	<p>Np.</p> <ul style="list-style-type: none"> - stawać w szranki – Maćko z Bogdańca; Bohater dzielnie walczył przeciwko zakonowi krzyżackiemu, uczestniczył w obronie Wilna. - wracać z tarczą – Zbyszko z Bogdańca; Uczestnik zwycięskiej bitwy pod Grunwaldem, podczas której Polacy pokonali Krzyżaków. 	<p>Po 1 p. za poprawne podanie bohatera oraz właściwe uzasadnienie wyboru. Razem: 2 p.</p>								
8.	<p>Np.</p> <p>Tekst 2. należy do liryki inwokacyjnej ponieważ ujawniony zostaje adresat wiersza .</p> <p>Uwaga!</p> <p>Uczeń może podać inny rodzaj liryki wraz z właściwym uzasadnieniem wynikającym z treści wiersza (np. liryka zwrotu do adresata/liryka refleksyjna/liryka żałobna).</p>	<p>1 p. za nazwanie właściwego rodzaju liryki wraz z uzasadnieniem</p>								

STOPIEŃ WOJEWÓDZKI

	nazwa środka stylistycznego	przykład z tekstu	funkcja	
9.	epitet	<i>smutne oczy</i>	Uwydatnienie uczuć bohatera lirycznego.	Po 1 p. za poprawne uzupełnienie wiersza tabeli. Razem: 4 p.
	apostrofa	<i>Oddzielili cię, syneczku</i>	Informuje o adresacie wypowiedzi i pokazuje emocje podmiotu lirycznego.	
	metafora	<i>Haftowali ci, syneczku, smutne oczy rudą krwią</i>	Podkreślenie okrucieństwa wojny, tragicznej sytuacji, w jakiej znalazło się dziecko.	
	symbol	noc	Podkreśla niebezpieczeństwo, w jakim znalazł się bohater wiersza.	
10.	Np. Elegia to utwór o charakterze żałobnym. Chłopiec to symbol każdego dziecka, które walczyło za Ojczyznę i za nią umarło.			1 p. za wyjaśnienie tytułu wiersza w formie dwóch zdań.
11.	Np. Podmiotem lirycznym w wierszu jest zrozpaczony rodzic, który lamentuje nad losem dziecka.			1 p. za scharakteryzowanie podmiotu lirycznego w formie zdania złożonego.
12.	C			1 p.
13.	Np.:			Po 1 p. za poprawne uzupełnienie wiersza tabeli. Razem: 2 p.
	imię i nazwisko bohatera	honorowy pseudonim	wydarzenie (opis wydarzeń, które stały się powodem nadania pseudonimu; 2-3 zdania)	
	Aleksy Dawidowski	Kopernicki	Alek, by uczcić urodziny Mikołaja Kopernika, postanowił odsłonić polski napis na pomniku astronoma. Samodzielnie odkręcił zastaniającą go niemiecką płytę i ukrył ją w śniegu. Wszystkie te działania prowadził na wprost Komendy Głównej granatowej policji.	
Tadeusz Zawadzki	Kotwicki	Był głównym organizatorem akcji mających na celu popularyzację kotwic – symbolu Polski Walczącej. Odznaczył się przy tym ogromnym zaangażowaniem i odwagą.		

STOPIEŃ WOJEWÓDZKI

14.	<p>Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - autentyczne miejsca wydarzeń oraz postacie, np. Warszawa – Gimnazjum im. Stefana Batorego, ul. Marszałkowska (akcja fotograficzna); Dębe Wielkie, Palmiry, Kraśnik; Lechosław Domański „Zeus”, Andrzej Zawadowski „Gruby” - dokładne określenia czasu wydarzeń, np.: w początkach lutego 1942 roku, we wrześniu 1939 r., 11 lutego ... - prawdziwe wydarzenia, np.: Wymarsz harcerzy z Warszawy pod wodzą Lechosława Domańskiego, nauka na tajnych kompletach - wykorzystanie autentycznych dokumentów, np. tekstów rozkazów, pamiątek. 	<p>Po 1 p. za podanie właściwego argumentu wraz z przykładem. Razem: 3 p.</p>
15.	<ul style="list-style-type: none"> Pojawienie się Dusiołka. - 4 Walka Bajdały ze zmorą. - 5 Pretensje chłopca do szkapę i woła. - 6 Wędrówka Bajdały po świecie. - 1 Sen na miękkim mchu. - 3 Wyrzuty Bajdały pod adresem Boga. - 7 Zmęczenie upałem. - 2 	<p>1 p. za bezbłędne uszeregowanie wydarzeń.</p>
16.	<ul style="list-style-type: none"> a) Mowa niezależna. b) Np.: Bajdała zapytał szkapę, dlaczego zwiesza swe chrapy. 	<p>1 p. za poprawne określenie rodzaju wypowiedzi. 1 p. za poprawne przekształcenie mowy niezależnej na zależną. Razem: 2 p.</p>
17.	<p>Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tematyka zaczerpnięta z ludowych opowieści, legend – np. balladę <i>Lilije</i> Mickiewicz poprzedza dopiskiem „z pieśni gminnej” - synkretyzm rodzajowy (występowanie elementów epiki, liryki i dramatu) – np. historia niewiernej żony (fabuła), obecność lirycznych opisów emocji mężobójczyni, dialogi między braćmi a szwagierką. - opowieść o niezwykłych, cudownych, fantastycznych wydarzeniach – np. wabienie Strzelca do pałacu wodnej nimfy znajdującego się na dnie jeziora Świtez - nastrój niesamowitości, grozy – np. męczarnie, jakie przeżywa Bajdała w zmaganiach z Dusiołkiem - narrator - gawędziarz – np. wiejski bazarz barwnie przedstawiający historię Bajdały. 	<p>2 p. za podanie czterech cech wraz z przykładami zaczerpniętymi z różnych ballad. 1 p. za podanie trzech cech wraz z przykładami z różnych ballad.</p>

STOPIEŃ WOJEWÓDZKI

18.	Np.:			Po 1 p. za poprawne wypełnienie wiersza tabeli. Razem: 3 p.
	bohater	wina	kara	
	Strzelec	Złamanie przysięgi wierności złożonej dziewczynie.	Śmierć w odmętach jeziora Świteź oraz wieczne potępienie duszy.	
	Żona/Pani/Hanna	Zabicie męża ze strachu przed odkryciem zdrady małżeńskiej.	Śmierć złej żony i towarzyszących jej szwagrów oraz ludzi zebranych na uroczystości ślubnej pod gruzami zawalonej świątyni.	
	Marynarz	Zdrada dziewczyny.	Śmierć w paszczy wieloryba.	
19.	nazwa środka stylistycznego: neologizm Np.: Dusiołek – ten, kto dusi Bajdała – osoba opowiadająca bajki, bajdurząca, bajająca Świtezianka – imię nimfy wodnej zamieszkującej jezioro Świteź			1 p. za podanie poprawnej nazwy środka stylistycznego. 1 p. za wyjaśnienie znaczenia poszczególnych neologizmów. Razem: 2 p.
20.	D			1 p.
21.	Styl wypowiedzi: naukowy / popularnonaukowy. Cechy stylu naukowego, np.: - specjalistyczny język (np. <i>liryzm zderza się z ironią i groteską</i>) - cytaty (np. „ <i>latarnią zaczarowanej drożki</i> ”) Cechy stylu popularnonaukowego, np.: - zawarcie opinii i emocji nadawcy tekstu na temat przedmiotu, który opisuje (np.: <i>wzruszającą historię</i>) - użycie obrazowego słownictwa (np.: <i>Sztuka pozwala połączyć świat realny z magią i snem</i>) - krótkie i nieskomplikowane zdania.			1 p. za poprawne nazwanie rodzaju stylu. 1 p. za podanie dwóch cech stylu wraz z przykładami z tekstu. Razem: 2 p.
22.	1. Zdanie główne. 2. Zdanie podrzędne przydawkowe. 3. Zdanie współrzędne przeciwstawne. 4. Imiesłowny równoważnik zdania podrzędnego okolicznikowego sposobu. 5. Zdanie podrzędne dopełnieniowe.			1 p. za poprawne nazwanie zdań składowych.

STOPIEŃ WOJEWÓDZKI

23.	- kryminał - powieść - epika - literatura – piśmiennictwo - istota - człowiek - pracownik - nauczyciel - polonista	1 p. za poprawne uporządkowanie wyrazów									
24.	<table border="1" data-bbox="317 321 1640 667"> <tr> <td colspan="2" data-bbox="317 321 1640 358" style="text-align: center;">REALIZACJA TEMATU WYPOWIEDZI</td> <td data-bbox="317 321 1640 358" style="text-align: center;">0-2 p.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="317 358 1535 467"> Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu – list otwarty. Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu. </td> <td data-bbox="1535 358 1640 467" style="text-align: center;">2 p.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="317 467 1535 597"> Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględniony jeden element polecenia - inny niż forma. W pracy występują fragmenty niedotyczące problemu wskazanego w poleceniu. </td> <td data-bbox="1535 467 1640 597" style="text-align: center;">1 p.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="317 597 1535 667"> Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma). </td> <td data-bbox="1535 597 1640 667" style="text-align: center;">0 p.</td> </tr> </table> <p data-bbox="317 667 1640 704">Uwagi:</p> <p data-bbox="317 704 1640 781">Praca musi zawierać cechy charakterystyczne listu otwartego jako wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym, kierowanej do określonej osoby/ zbiorowości:</p> <ol data-bbox="317 781 1640 1057" style="list-style-type: none"> a) miejscowość, data, nagłówek, zwrot grzecznościowy w zakończeniu, podpis, b) bezpośrednie zwroty do adresata, c) zwrócenie uwagi na istniejący problem, d) zaimki w 1. i 2. osobie l.mn. służące podtrzymaniu kontaktu z odbiorcami lub pełniące funkcję perswazyjną, e) zwrócenie się do odbiorców o zajęcie stanowiska w przywołanej sprawie, wyrażenie nadziei na rozwiązanie problemu itp. <p data-bbox="317 1057 1640 1094"><u>Uczeń może otrzymać 2 punkty, jeżeli:</u></p> <ul data-bbox="317 1094 1640 1349" style="list-style-type: none"> • w jego wypracowaniu pojawią się miejscowość, data, nagłówek, zwrot grzecznościowy w zakończeniu oraz przynajmniej dwie różne cechy wybrane spośród b) – e); każda cecha powinna być potwierdzona przynajmniej jeden raz, np. zdający w wypracowaniu użył jednego bezpośredniego zwrotu do adresata i jednego zaimka w 1 osobie l.mn., tym samym zrealizował podpunkty b) i d), • wszystkie pozostałe elementy polecenia zostały uwzględnione, • wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu. <p data-bbox="317 1349 1640 1386"><u>Uczeń może otrzymać 1 punkt, jeżeli:</u></p> <ul data-bbox="317 1386 1640 1468" style="list-style-type: none"> • w jego wypracowaniu pojawią się miejscowość, data, nagłówek, zwrot grzecznościowy w zakończeniu oraz przynajmniej jedna cecha wybrana spośród b) – e), wybrana cecha powinna być potwierdzona przynajmniej 	REALIZACJA TEMATU WYPOWIEDZI		0-2 p.	Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu – list otwarty. Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.	2 p.	Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględniony jeden element polecenia - inny niż forma. W pracy występują fragmenty niedotyczące problemu wskazanego w poleceniu.	1 p.	Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).	0 p.	20 p.
REALIZACJA TEMATU WYPOWIEDZI		0-2 p.									
Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu – list otwarty. Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.	2 p.										
Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględniony jeden element polecenia - inny niż forma. W pracy występują fragmenty niedotyczące problemu wskazanego w poleceniu.	1 p.										
Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).	0 p.										

STOPIEŃ WOJEWÓDZKI

<p>jeden raz, np. zdający w wypracowaniu użył jednego bezpośredniego zwrotu do adresata i tym samym zrealizował podpunkt b), ALBO w wypracowaniu występują dwie różne cechy listu otwartego spośród b) – e), a nie występuje bezpośredni zwrot do adresata, ALBO występuje tylko bezpośredni zwrot do adresata,</p> <ul style="list-style-type: none"> • nieuwzględniony został jeden element polecenia (inny niż forma) ORAZ/LUB <ul style="list-style-type: none"> • w pracy występują fragmenty niedotyczące problemu wskazanego w poleceniu. 	
ELEMENTY RETORYCZNE	
0-5 p.	
Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.	0 p.
Podjęta próba argumentowania. Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.	1 p.
Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.	2 p.
Powierzchniowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.	3 p.
Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.	4 p.
Pogłębiona argumentacja. Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.	5 p.
KOMPETENCJE LITERACKIE I KULTUROWE	
0-2 p.	
Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektur konkursowych. Poprawność rzeczowa.	2 p.
Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektur konkursowych wskazanych w poleceniu.	1 p.
KOMPOZYCJA TEKSTU	
0-2 p.	
Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity.	2 p.
Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalne łącznie dwie usterki w zakresie spójności.	1 p.
STYL	
0-2 p.	
Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. Jednolity.	2 p.
Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.	1 p.

STOPIEŃ WOJEWÓDZKI

JĘZYK		0-4 p.			
Szeroki zakres środków językowych, tzn. zróżnicowana składnia, zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.	0-2 bł. jęz.	3-4 bł. jęz.	5-6 bł. jęz.	7-9 bł. jęz.	
	4 p.	3 p.	2 p.	1 p.	
Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu.	0-2 bł. jęz.	3-4	5-6	7-9	
	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.	
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu.	0-2 bł. jęz.	3-4	5-6	7-9	
	2 p.	1 p.	0 p.	0 p.	
ORTOGRAFIA		0-2 p.			
Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.					2 p.
2–3 błędy ortograficzne.					1 p.
INTERPUNKCJA		0-1 p.			
Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.					1 p.
Uwagi:					
<ul style="list-style-type: none"> • W pracy krótszej od wyznaczonej objętości ocenie podlegają kryteria: realizacja tematu wypowiedzi, elementy retoryczne oraz kompetencje literackie i kulturowe. W pozostałych kryteriach uczeń otrzymuje 0 pkt. • Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium realizacja tematu wypowiedzi, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt. • Jeżeli praca jest nie na temat uczeń otrzymuje 0 p. • Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna uczeń otrzymuje 0 pkt. • Jeżeli praca jest napisana w innej formie niż list otwarty – 0 p. za całą wypowiedź. • Jeżeli w pracy brakuje odwołania do lektur – 0 p. za całą wypowiedź. 					

Razem: 60 p.